

BILAG 1

Mulighed for etablering af læreruddannelsen i Slagelse Kommune

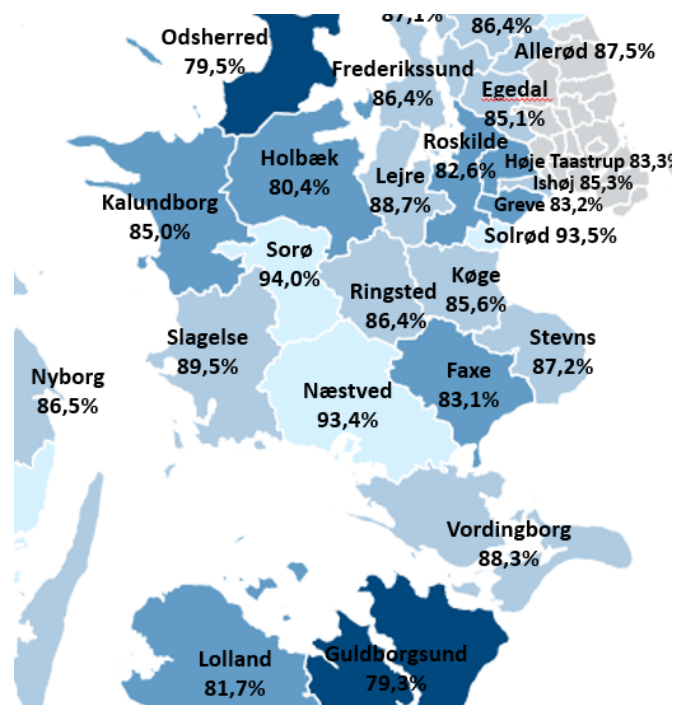
Der er stor mangel på kvalificerede lærere i folkeskolen, ikke mindst i Region Sjælland. For at imødegå denne udfordring lægges der i det følgende op til, at der i Slagelse Kommune placeres et udbud af læreruddannelsen, da det vil sikre en bedre geografisk forsyning af folkeskolelærere i regionen, og fordi Slagelse Kommune som mellemstor kommune har en volumen, der gør det muligt at tiltrække mange egne borgere og borgere fra nabokommuner til en læreruddannelse.

Lav ledighed og højere dækningsgrad i Nordvestsjælland

En læreruddannelse i Slagelse vil være et løft til skolerne i Vest- og Nordvestsjælland.

Jf. Undervisningsministeriets uddannelsesstatistik om kompetencedækning er der behov for flere uddannede lærere i Slagelse og i kommunerne omkring Slagelse.

Figur 1: Kompetencedækning i udvalgte kommuner for skoleåret 2019/20

Kilde: <https://uddannelsesstatistik.dk/Pages/Reports/1782.aspx>

Ledigheden for læreruddannelsen Absalons dimittender er forholdsvis lav på nationalt niveau, og ledigheden for Absalons dimittender fra læreruddannelsen er lavere end landsgennemsnittet. Aktuell ledighed målt 2. kvartal for dimittendårgang 2019 efter dimission er for Absalon 14% sammenholdt med landsgennemsnittet på 17%.

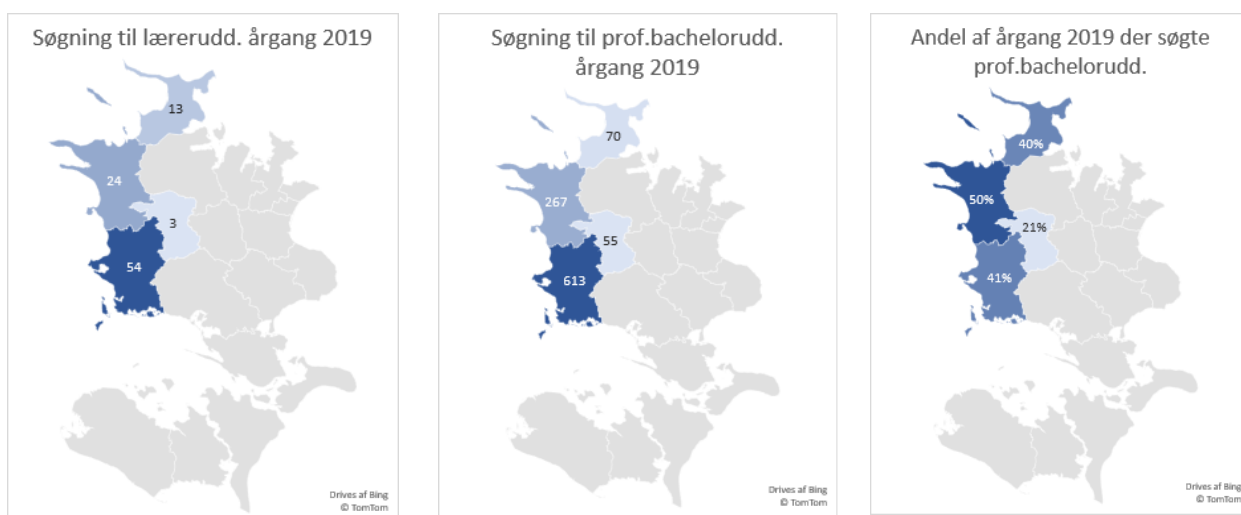
Den geografiske placering og mobilitet

Den geografiske placering på det vestlige Sjælland gør Slagelse Kommune til et oplagt sted at placere en ny læreruddannelse, da det sammen med uddannelsesstederne i Roskilde og Vordingborg vil sikre en bred dækning af regionen. Dette understøttes af infrastrukturen, idet der er gode bus-, tog- og motorvejsforbindelser til og fra Slagelse.

For Slagelse Kommune kan manglende uddannelsesmuligheder medføre, at mange unge med en høj grad af mobilitet flytter til andre kommuner med henblik på at tage deres drømmeuddannelse. For unge med en lavere grad af mobilitet kan uddannelsesvalget præges af, hvilke muligheder der er tilgængelige inden for en relativt kort afstand til deres bopæl. Etableringen af læreruddannelsen i Slagelse vil kunne tiltrække begge grupper af unge.

Hensigten er således ikke at tiltrække studerende, der ellers ville have søgt ind på uddannelsen i Roskilde eller Vordingborg, men i stedet at tiltrække flere til uddannelsen samlet set – flere skal tage en læreruddannelse.

Nedenstående statistiske oversigt for ungdomsårgange i Slagelse og omkringliggende kommuner samt deres bevægelser i det videre uddannelsessystem viser, at i alt 97 elever efter endt ungdomsuddannelse søgte ind på læreruddannelsen på tværs af kommunegrænserne i Vest- og Nordvestsjælland. For det samlede antal elever på årgang 2019, som søgte ind på en professionsbachelor, er tallet 1005 elever. Læreruddannelsen står for 9,4% af søgningen til professionsbachelor af i førnævnte vest- og nordvestsjællandske kommuner.

Derudover er der en markant interesse for professionsbacheloruddannelser generelt i Slagelse og omkringliggende kommuner. Dette indikerer, at der er interesse for læreruddannelsen blandt eleverne på ungdomsuddannelserne, men også et muligt potentiale for øget rekruttering til læreruddannelsen, da eleverne i høj grad vælger professionsbachelor til. Det er Slagelse Kommunes

vurdering, at et uddannelsessted placeret tættere på pågældende kommuner vil skabe øget søgning til netop læreruddannelsen uden at trække studerende bort fra andre professionsbacheloreuddannelser eller uddannelsessteder.

Den relativt stor andel af unge fra årgang 2019, der søgte ind på en professionsbachelor (40.8 % samlet¹) indikerer nemlig, at der er et grundlag for etablering af læreruddannelse i Slagelse Kommune, da interessen for professionsbachelorer i Slagelse Kommune og de omkringliggende kommuner generelt er tydelig.

Ud over de unge, der kommer direkte fra en ungdomsuddannelse, er der også en målgruppe for en mulig merituddannelse. Her kan eksempelvis nævnes gruppen af ledige akademikere, herunder særligt dem, der fungerer som vikarer på skoler.

I april 2021 var der samlet set 232 ledige akademikere bosat i Slagelse Kommune². En omskoling af denne målgruppe er mulig via merituddannelse eller anden kortere efteruddannelsesforløb, og ved en målrettet indsats i samarbejde med fx jobcentret kan der være et rekrutteringspotentiale blandt denne gruppe.

Slagelse Kommune har et stort fokus på, at flere unge tager en uddannelse, og det vurderes derfor muligt at øge søgningen uden at trække en større andel studerende væk fra uddannelsesstederne i Roskilde og Vordingborg. Slagelse Kommune har fokus på at sikre børn og unges vej gennem uddannelsessystemet. Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU) har en kernerolle i brobygningsindsatserne fra folkeskolen til erhvervs- og ungdomsuddannelserne. Af stor betydning er selvfølgelig også overgangen fra ungdomsuddannelse til videregående uddannelser. Her har ungdomsuddannelserne i Slagelse Kommune fokus på brobygningsaktiviteter, og kommunen afholder hvert år en uddannelses- og karrierefestival, hvor unge mellem 8. klasse og 30 år får mulighed for at finde deres fremtidige retning.

Slagelse som studie- og karriereby

Slagelse Kommune er et af Danmarks førende uddannelsescentre, hvor der er masser af lokale jobs. Slagelse by er uddannelsesmetropol med over 8000 studerende og dermed et knudepunkt for læring og uddannelse, job og karriere. Slagelse Kommune tilbyder bl.a. jobmuligheder hos statslige funktioner indenfor fx undervisning og et stort antal skoler, som er klar til at tage imod

¹ Det er ikke nødvendigvis alle ungdomsuddannelser, som er repræsenteret i den tilgængelige statistik. Enkelte uddannelsesinstitutioner har også afdelinger i andre byer på Sjælland, hvis tal kan være medregnet i det samlede datamateriale, herunder Nordvestsjælland HF OG VUC, som tæller studerende for både Kalundborg Kommune, men også Holbæk Kommune.

² Antallet af ledige akademikere er sandsynligvis påvirket negativt af Covid-19 pandemien og den afledte stigende ledighed i mange brancher. Det er ikke for nuværende muligt at trække data på de forskellige uddannelsesretninger, som de ledige akademikere har valgt og herudover ej heller muligt for Slagelse Kommune selv, at trække tal på ledige akademikere i de omkringliggende kommuner.

de nyuddannede elever. Slagelse by har desuden et meget aktivt studie- og campusmiljø, hvor studiefællesskabet ses flere steder i byen, hvilket er til stor glæde og gavn for de studerende.

I Slagelse Kommune er uddannelse i fokus som et af de store indsatsområder, og det er her, alle sejl sættes ind for at ruste kommunen til fremtidens udfordringer. Ud over det brede udbud af uddannelser har kommunen også et særligt bosætningsstrategisk fokus på studerende. Slagelse Byråd har netop vedtaget en kernefortælling, som skal fokusere arbejdet med at tiltrække nye borgere, og udgør uddannelsessøgende en af de fire primære målgrupper.

Otte boligforeninger tilbyder studie- og ungdomsboliger i kommunens tre købstæder, og der er kontinuerligt fokus på at udvide antallet af boliger – eksempelvis bygges netop nu et større antal nye ungdomsboliger centralt i Slagelse by. I forhold til at tiltrække nye studerende kan det være en væsentlig faktor, at priserne på lejeboliger er betydeligt lavere i Slagelse Kommune end i for eksempel Roskilde, hvor læreruddannelsen også udbydes.

Skolevæsenet i Slagelse Kommune

Slagelse Kommunes skolevæsen er mangfoldigt: lige fra den lille landsbyskole, der indgår i tæt samarbejde med den nærliggende daginstitution, til den store flersporede skole, der har et tæt samarbejde med de omkringliggende uddannelsesinstitutioner. Der findes skoler med talentlinjer i idræt, kunst og erhverv, og idrætscertificerede skoler, der har bevægelse som en fast del af hverdagen på tværs af fagene.

I Slagelse Kommune er der et stort politisk fokus på bevægelse i skolen. Politikerne følger nøje med i udviklingen på området og i implementeringen af tiltag, som skal skabe mere bevægelse og sundhed for eleverne. Herudover er der også tildelt betydelige økonomiske midler, som øger chancerne for at søsætte bæredygtige tiltag på bevægelsesområdet. Det stærke politiske fokus samt det faktum, at Slagelse Kommune er en idrætskommune med flere idrætscertificerede skoler, medfører, at Slagelse Kommune skiller sig ud og har en særlig profil på dette område.

Slagelse Kommune er i gang med en omsiggribende organisationsudvikling kaldet #kommunepå-nymåde. Nogle af kendetegnene herved er kontinuerligt at afprøve nye veje ved såkaldte prøve-handlinger og at få beslutningskompetencen så tæt på borgeren som muligt. Herudover er væsentlige pejlemærker arbejdsfællesskaber, arbejdsglæde, skabelse af rammer og incitamenter for at kunne arbejde i netværk fremfor det traditionelle hierarki, skabe sikker drift og radikal omstilling på samme tid samt tillid til medarbejdere og lederes faglighed og handlekraft.

Slagelse Kommunes skolevæsen går med blandt de forreste i denne udvikling. På skoleområdet arbejdes der i basisdistrikter/arbejdsfællesskaber, hvor der er etableret et udbredt lokalt ledelsesrum til at træffe beslutninger. I distrikterne har skolerne sammen ansvaret for at skabe tværgående og forpligtende praksisfællesskaber, som er med til at sikre, at alle skoler er bæredygtige både økonomisk og fagligt. Alt dette betyder bl.a., at Slagelse Kommunes skoler har forudsætning

gerne for at etablere bæredygtige og fagligt sammenhængende praktikskoler med aktionslæringsforløb fra Absalon, hvilket både vil gavne læreruddannelsen, de studerende og den enkelte skole. Herudover er de med til at understøtte, at vi lykkes med folkeskolens vigtigste opgave, nemlig at vi får livsduelige unge, der fortsætter i uddannelse og/eller stabil beskæftigelse.

I Slagelse Kommune er stadig flere skoler hjemsted for de såkaldte mellemformer, hvor elever med specialiserede behov får mulighed for at blive på distriktsskolen i et inkluderende tilbud, der forener dagbehandling, specialundervisning og almenundervisning. Slagelse Kommune skiller sig særligt ud på det specialiserede område, da skolevæsenet kan byde ind med en faglighed på det specialiserede område, som kan imødekomme og effektivisere inklusionsproblematikken.

For studerende på læreruddannelsen i Slagelse vil kommunens skolevæsen i al sin mangfoldighed være interessant og udviklende at være en del af – også som færdiguddannet lærer. Der er mange forskellige måder at være lærer på, og Slagelse Kommune giver mulighed for at opleve hele paletten. For kommunen vil det i lige så høj grad være til gavn at kunne sikre en naturlig fødekæde af dygtige lærere, som er uddannet lokalt.

Nytænkende samarbejde med Professionshøjskolen Absalon

Slagelse Kommunes store ekspertise og eksisterende indsatser på det specialiserede skoleområde kan bidrage til at styrke læreruddannelsen. Den høje faglighed på det specialiserede skoleområde kan medvirke til, at Slagelse Kommune udvikler læreruddannelsen som helhed og bygger bro mellem teori fra skolebænken og praksis fra virkeligheden. Skolerne i Slagelse Kommune vurderer, at lærerne har ønske om og motivation til at tackle inklusionsproblematikken, men ofte mangler kompetencerne. Dette påvirker fortællingen om inklusion og kan skræmme potentielle nye studerende væk fra uddannelsen og fra kommunen, da det specialiserede fagområde fylder meget i Slagelse Kommunes skolevæsen. Skolerne vurderer, at en tydeligere kobling mellem teori og praksis under læreruddannelsen vil kunne modvirke denne fortælling.

Alt sammen taler ind i en fortælling om den moderne læreruddannelse, hvor balancen mellem teori og praksis kan styrkes. Virkeligheden ser anderledes ud end de foregående årtier og den seneste skolereform har medført nye fokusområder i folkeskolen, herunder bl.a. bevægelse og inklusionsindsatsen, som forudsætter et tidligt bekendtskab med virkeligheden i uddannelsesforløbet. Her kan Slagelse Kommunes organisatoriske gearing til at afprøve nye veje være til gavn for læreruddannelsen, da man lokalt kan gøre tiltag og igangsætte projekter, hvor balancen mellem teori og praksis i uddannelsen styrkes.

Dimittenderne fra en læreruddannelse i Slagelse vil blive tilbudt en god overgang til deres arbejdsliv. Med oprettelse af læreruddannelsen i Slagelse Kommune vil følgende indsatsområder kunne have særligt fokus:

- **Mentorskab for nyuddannede lærere:** de nyuddannede får tilknyttet en erfaren kollega, som kan yde støtte og sparring i den pædagogisk-didaktiske dimension af arbejdet som lærer
- **Netværk for nyuddannede:** de nyuddannede lærere får mulighed for at indgå i et netværk, hvor de kan finde sparring og inspiration
- **Særligt fokus på skole-hjem-samarbejdet:** kommunens skoler vil have særligt fokus på at støtte de studerende i at udvikle deres kompetencer inden for skole-hjem-samarbejdet
- **Tværgående arbejdsfællesskaber:** En ny læreruddannelse fødes ind i den nytænkende organisatoriske og kulturelle udvikling, der er kendetegnende for kommunens skolevæsen: arbejdsfællesskaber på tværs af geografi og fagprofil, forpligtende samarbejder og tværgående ansvar.
- **Vikarkurser:** oprettelse af vikarkurser til skolernes vikarer vil have to formål: øge vikarernes pædagogisk-didaktiske kompetencer samt skabe en naturlig indslusning til læreruddannelsen, eventuelt med kobling til den skolebaserede læreruddannelse.

Ud over ovenstående indsatsområdet vil samarbejdet mellem Absalon og Slagelse Kommune naturligt også tage afsæt i eksisterende partnerskabsaftaler og samarbejdsaftaler parterne imellem.

Om Absalons læreruddannelse

Læreruddannelsen på Absalon har en samlet dimensionering på 580 studerende, dvs. at Absalon hvert år kan optage 580 studerende, men søgningen til uddannelsen ligger betydeligt under de 580. Der optages hvert år ca. 100 studerende i Vordingborg og 300 studerende i Roskilde.

Læreruddannelsen er en 4-årig uddannelse. Den studerende får kompetencer til at varetage 3 undervisningsfag, og har desuden pædagogisk forankrede grundfag og ½ års praktik fordelt på 3 praktikperioder på ca. 6 uger.

En ny læreruddannelse forventes at træde i kraft sommeren 2022.

En særlig profil for læreruddannelsen Slagelse

Læreruddannelsen Absalon har på deres to nuværende udbudssteder tradition for profiler. Roskilde Kommune samarbejder fx med læreruddannelsen Roskilde om en særlig musikprofil, og Vordingborg Kommune samarbejder med læreruddannelsen Vordingborg om særlige uddannelsesstillinger og har fokus på digitale kompetencer og sci-tek-kompetencer hos dimittenderne.

En særlig profil for læreruddannelsen Slagelse, kunne således være en mulighed. Indledende overvejelser kunne fx være "bevægelse og inklusion" da det går godt i spænd med kommunens store fokus på og ekspertise inden for bevægelsesindsatser og specialiserede indsatser og

mellemformer. Det synes at give mulighed for et tværfagligt samarbejde mellem Absalons uddannelser på Campus Slagelse (se nedenfor) og kommunens ambitioner på området.

Lidt om Absalons Campus Slagelse

Absalons Campus Slagelse er et helt nyt byggeri lige ved stationen, hvor man fra 2021 kan læse til professionsbachelor i ernæring og sundhed, som pædagog, socialrådgiver og sygeplejerske.